

**Kultūras ministrijas
Mediju politikas konsultatīvās padomes sēde
Protokols Nr.3**

Rīga, 2026. gada 4. marts.
Klātienē un attālināti MS Teams.
Sēde sākas plkst. 13:00.

Sēdi vada: **Zane Vāgnere**, Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos.

Piedalās:
Padomes locekļi:

Arta Ģiga, Latvijas Žurnālistu asociācijas valdes locekle;
Anda Rožukalne, Rīgas Stradiņa universitātes Sociālo zinātņu fakultātes profesore, vadošā pētniece;
Ieva Aile, VSIA „Latvijas Sabiedriskais medijs” valdes locekle programmu un pakalpojumu attīstības jautājumos;
Baiba Liepiņa, Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Ieva Kalderauska, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekle;
Sabīne Sīle, Media Hub Riga vadītāja;
Gunta Sloga, Baltijas Mediju izcilības centra izpilddirektore;
Ilze Pelša, Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve;
Guntars Kļavinskis, Latvijas Preses izdevēju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietnieks;
Indulis Bērziņš, Biedrības „Latviesi.com” pārstāvis;
Edgars Spuravs, Rīgas Ekonomikas augstskolas Mediju Studiju centra direktors un Media Hub vadītājs;
Sandra Kraujiņa, biedrības „Par legālu saturu” vadītāja un valdes locekle;
Normunds Zalpēteris, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas eksperts;
Elīna Leimane, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas reģionālo televīziju pārstāve;
Kristers Pļešakovs, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas izpilddirektors;
Guntars Līcis, biedrības „Latvijas Mediju ētikas padome” padomes loceklis;
Ivonna Plaude, Latvijas Reģionālo mediju asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Sanita Upleja-Jegermane, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāja

Uzaicinātās personas:

Agnese Lāce, Kultūras ministre;
Kārlis Dagilis, Kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos;
Gunta Līdaka, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāja;
Baiba Zūzena, VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs”;
Inga Šnore, VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs”;
Ilva Milzarāja, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Andis Plakans, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Aurēlija Ieva Druvieta, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Andris Saulītis, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;

Ina Poriete, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Toms Ostrovskis, SIA „TVNET GRUPA”
Luīze Anna Rasima, Zvērinātu advokātu birojs “Azanda & Associates”;
Linda Bīriņa, Zvērinātu advokātu birojs "Šķiņķis Pētersons Bīriņa";
Andris Mellakauls, mediju eksperts;
Mārtiņš Kaprāns, Latvijas universitāte;
Egīta Terēze Jonāne, Latvijas Reģionālo mediju asociācija;
Paula Kārkluvāka, Latvijas Reģionālo mediju asociācija;
Andrejs Mēters, TV3;
Andris Tauriņš, Zvērinātu advokātu birojs “Sorainen”;
Ieva Andersone, Zvērinātu advokātu birojs “Sorainen”;
Kristīne Budkēviča, Zvērinātu advokātu birojs “Sorainen”;
Klinta Ločmele, Latvijas universitāte;
Sannija Matule, Jurista Vārds;
Dina Gailīte, Jurista Vārds;
Laima Letiņa, Uzņēmumu reģistrs;
Anastasija Tetarenko-Supe, Latvijas Žurnālistu asociācija;
Ieva Azanda, Zvērinātu advokātu birojs “Azanda & Associates”;
Elīza Elza Šmite, Tieslietu ministrija;
Liene Ozola, Tieslietu ministrija;
Klāvs Rimšāns, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vecākais eksperts;
Gunta Robežniece, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vecākā referente;
Lāsma Krastiņa-Sidorenko, Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Radošo industriju nodaļas vadītāja;
Ina Ločmele, Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Radošo industriju nodaļas vecākā referente;
Kaspars Mekons, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas juriskonsults.

Protokolē: **Katrīna Marija Sitniece**, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte.

Darba kārtība:

1. Pētījums "Mediju pakalpojumu kritēriju definēšana, nolūkā pilnveidot Latvijas mediju normatīvos aktus";
2. Tālākie soļi;
3. Diskusija par jaunā mediju likuma konceptu un potenciālo saturu;
4. Citi aktuālie jautājumi.

Z. Vāgnere un A. Lāce atklāj paplašināto Mediju politikas konsultatīvās padomes sēdi un uzsver nepieciešamību izveidot mūsdienu mediju videi atbilstošu mediju likumu.

1. Pētījums "Mediju pakalpojumu kritēriju definēšana, nolūkā pilnveidot Latvijas mediju normatīvos aktus"

L. Bīriņa iepazīstina ar pētījumu (prezentācija pielikumā).

2. Tālākie soļi

G. Līdaka iepazīstina ar tālākajiem soļiem jaunā likuma izstrādei (prezentācija pielikumā).

3. Diskusija par jaunā mediju likuma konceptu un potenciālo saturu

I. Plaude: Pakalpojuma sniegšana par atlīdzību ir būtiska medija pazīme. Atbalsta reģistra izveidi. Aicina apkopot jau esošos pētījumus un ieteikumus.

G. Līcis: Lūdz skaidrot, kā fiziska persona var nodrošināt redakcionālo atbildību.

L. Bīriņa: Arī viena persona var sniegt mediju pakalpojumu un nodrošināt satura atbilstību profesionālajiem standartiem. Par reģistru – jāparedz iespēju piešķirt tiesības un pienākumus arī tām personām, kas nebūs reģistrējušās, bet atbildīs kritērijiem.

S. Sīle: Vērš uzmanību, ka žurnālistu reģistram ir drošības riski. Aicina lietot terminu “mediju profesionāļi” nevis “žurnālisti”, lai ietvertu arī, piemēram, operatorus. Ekonomiskajam labumam nevajadzētu būt galvenajam kritērijam žurnālista definīcijā; ne visiem žurnālistiem ir pastāvīgi ieņēmumi.

L. Bīriņa: Ekonomiskā labuma kritērijs attiecināms uz mediju pakalpojumu sniedzējiem nevis žurnālistiem.

A. Rožukalne: Aicina lietot terminu “plašsaziņas mediji” nevis “plašsaziņas līdzekļi”. Jādefinē arī tādi termini kā mediju “neatkarība”, “profesionālisms” u.tml.

L. Letiņa: Vērš uzmanību, ka Uzņēmumu reģistrs neveic reģistrā reģistrēto subjektu, objektu saturisko uzraudzību, un Uzņēmumu reģistram nav šādas kompetences. Norāda, ka atsevišķu piedāvāto kritēriju izpilde nav iespējama, ņemot vērā, ka to saturu nav iespējams attiecināt uz jaundibināmu subjektu. Piemēram, noteiktas auditorijas sasniegšana vai praksē jau izpildīti nosacījumi iespējami tikai subjektam, kurš jau darbojas, nevis tādām, kurš ir tikko dibināts.

Z. Vāgnere, L. Bīriņa, L. Letiņa: Potenciāli jāpārskata likumprojektā ietvertās normas attiecībā uz subjektu reģistrāciju un brīdi, kad tiek vērtēta to atbilstība kritērijiem. Z. Vāgnere: Ņemsim šo vērā, domājot par grozījumu iesniegšanu Saeimā uz 2. lasījumu.

I. Aile: Aicina veidot regulējumu, skatoties no birokrātijas mazināšanas prizmas. Vaicā par jaunā likuma izstrādes tālākajiem soļiem saistībā ar tematiskajām diskusijām un vai plānots iesniegt likumprojektu pakotni.

Z. Vāgnere: Konsultatīvā padome tiks informēta par turpmāko virzību. Plānots sākt ar definīciju bloku.

D. Gailīte: Saskata riskus atzinuma sniegšanā pirms medija reģistrēšanas saistībā ar vārda brīvību. Atgādina, ka starpkaru periodā preses reģistrācijas procesā tika īstenots demokrātiskais "paziņošanas" princips, kas ietverts arī spēkā esošajā 1990. gada Preses likumā. K. Ulmanis ar 1938. gada Preses likumu turpretī ieviesa "atļaujas" principu un slēdza lielāko daļu preses izdevumu. Preses likuma grozījumu projekts, kas paredz Kultūras ministrijas "atzinumu" nepieciešamību, lai reģistrētu masu mediju, faktiski atkal ievieš "atļaujas" principu, kas nav raksturīgs liberālai demokrātijai.

Z. Vāgnere: Kultūras ministrija pozitīvi vērtētu, ja atzinumus sniegtu paregulējoša nozares organizācija.

A. Tetarenko-Supe: Žurnālistu reģistram ir drošības riski; jautājums par žurnālista noteikšanu būtu pēc iespējas atstājams pašregulācijai.

L. Ozola: Uzņēmumu reģistra informācija ir publiska; tai ir jābūt uzticamai.

K. Ločmele, L. Bīriņa: Jaunā mediju likuma ietvaros potenciāli jādiskutē par sociālo mediju platformu satura pārpublicēšanu tradicionālajos medijos, tostarp atbildību par trešo personu radīto saturu.

4. Citi aktuālie jautājumi

S. Sīle: 23. martā Ārlietu ministrijā notiks konference par medijiem un nacionālo drošību.

I. Plaude: Pauž Latvijas Reģionālo mediju asociācijas locekļu bažas par Latvijas Sabiedriskā medija reģionālo studiju veidoto konkurenci reģionā, tostarp attiecībā uz reģionālo žurnālistu piesaisti un finansējuma apmēra nevienlīdzību.

S. Upleja-Jegermane: Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome īsteno valsts plānus. Tostarp Latvijas Sabiedriskā medija Latgales un Kurzemes studiju izveide ir ietverta Mediju politikas pamatnostādņu īstenošanas plānā 2025. – 2027. gadam. Piekrīt, ka tas var radīt izaicinājumus reģionālajiem medijiem, tomēr norāda, ka valsts veido atbalsta mehānismus reģionālajiem medijiem, tostarp Mediju atbalsta fonda šogad izveidotajā programmā ("Atbalsts reģionālo drukāto mediju izdevēju kapacitātes stiprināšanai"). Valsts atbalsta gan sabiedrisko mediju, gan reģionālos medijus.

I. Aile: Aicina nepretstatīt sabiedriskā medija darbību reģionos un reģionālo mediju finansējuma trūkumu. Latvijas Sabiedriskā medija klātbūtne reģionos ir nepieciešama, un vienlaikus nepieciešams stiprināt komerciālo mediju vidi. Reģionos nepieciešams stiprināt analītisko un ziņu saturu. Piekrīt, ka žurnālistu pieejamība reģionos ir izaicinājums.

Z. Vāgnere, S. Upleja-Jegermane, I. Aile, I. Plaude vienojas šo jautājumu plašāk diskutēt nākamajā konsultatīvās padomes sanāksmē.

Diskusija par priekšlikumu Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, paredzot pakāpenisku pāreju uz radio apraidi tikai valsts valodā. Padomes locekļu starpā izskan atšķirīgi viedokļi.

K. Dagilis un S. Sīle pauž viedokli, ka priekšlikums izstrādāts nepietiekami konsultējoties ar nozari un konsultatīvo padomi. I. Kalderauska norāda, ka, izstrādājot grozījumus, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome ir konsultējusies ar nozari (konkrēti – ar radio nozari).

K. Dagilis norāda, ka prioritāte ir pieņemt grozījumus attiecībā uz Eiropas Mediju Brīvības akta prasībām; vienlaikus jautājums par latviešu valodas īpatsvara palielināšanu tiek skatīts atsevišķā

darba grupā. B. Liepiņa un K. Pļešakovs pauž neapmierinātību par latviešu valodas mūzikas īpatsvara palielināšanas darba grupas darbības procesu.

Z. Vāgnere: Atzīmē, ka šajā jautājumā padomes locekļu viedokļi atšķiras. Norāda, ka padomē nav līdz šim skatīts minētais jautājums. Informē, ka nākamā padomes sēde norisināsies marta izskaņā.

Sēde beidzas: plkst. 14:48

Pielikums Nr.1 – Prezentācija “Mediju pakalpojumu kritēriju definēšana nolūkā pilnveidot Latvijas mediju normatīvos aktus”;

Pielikums Nr.2 – Prezentācija “Tālākie soļi jaunā mediju likuma izstrādei”.

Padomes priekšsēdētāja

(paraksts*)

Z.Vāgnere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu